

VROEGOPSPORING BORSTKANKER

infosessie zorgprofessionals

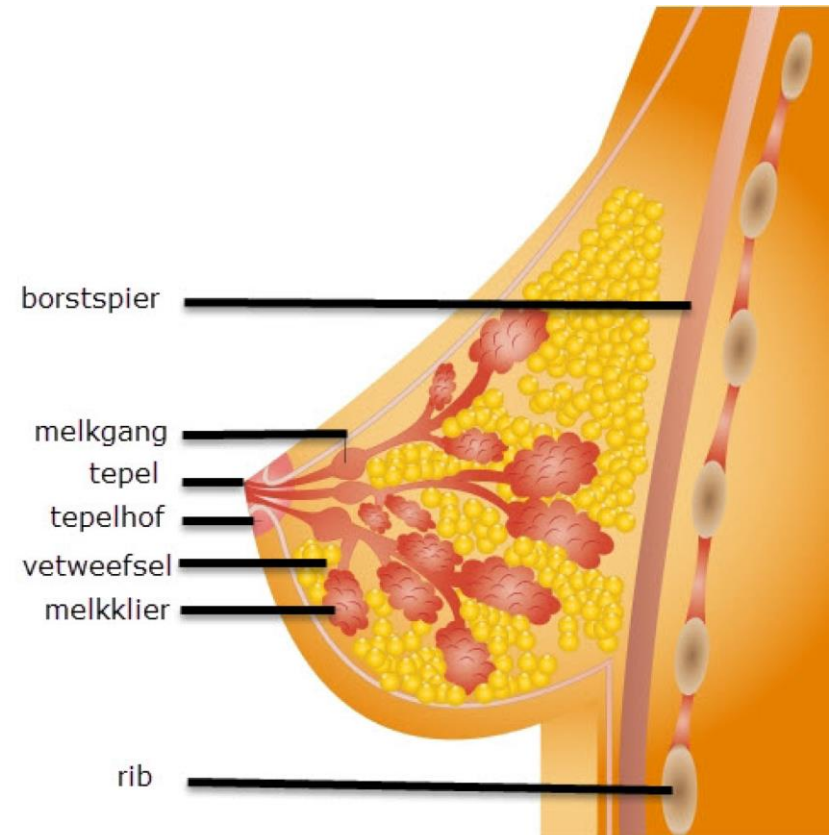

Borstkanker

ANATOMIE

Opbouw

- Vetweefsel
- Melkklieren
- Bindweefsel

ANATOMIE

Natuurlijke veranderingen

- *Menstratiecyclus*
- *Zwangerschap*
- *Menopauze*

BORSTKANKER

Soorten

- Plaats

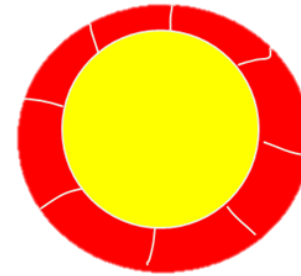
- Ductaal - melkgang - 85%
- Lobulair - melkklier - 15%

- Groei

- In situ
- Invasief

- Hormoongevoeligheid

- Zeldzame vormen

RISICOFACTOREN

- Geslacht
- Leeftijd
- Lange vruchtbaarheidsperiode
- Erfelijke aanleg
- Familiaal risico
- Dens borstklierweefsel
- Geen zwangerschap*
- Geen of korte borstvoedingsperiode*
- Overgewicht
- Eerste zwangerschap na 35*
- Eerder borstkanker gehad
- Goedaardige aandoening
- Ongezonde leefomgeving
- Leefstijlfactoren
 - Roken
 - Alcohol
 - Ongezonde voeding
 - Blootstelling zon
 - Onvoldoende bewegen

* deze keuzes hangen van andere zaken af dan van het risico op borstkanker. Ze worden in de lijst opgenomen om een compleet overzicht te geven.

FABELS

Fabels

Grote borsten
verhogen het risico
op borstkanker.

Deo en
zonnebrandcreme
verhogen het risico op
borstkanker.

Beugelbeha's
verhogen het
risico op
borstkanker.

Fout!

Samendrukken van
de borst verhoogt
het risico op
borstkanker.

Een borstoperatie
of biopsie
verhoogt het risico
op uitzaaiingen.

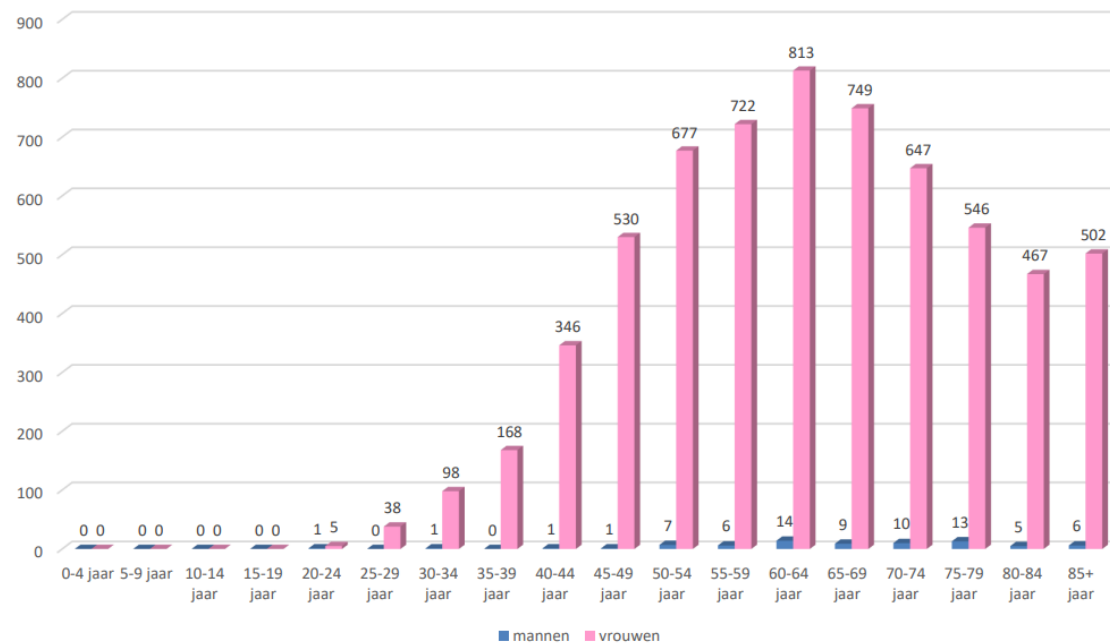
Borstkanker
is
besmettelijk.

CIJFERS

Borstkanker

1 op 9 vrouwen

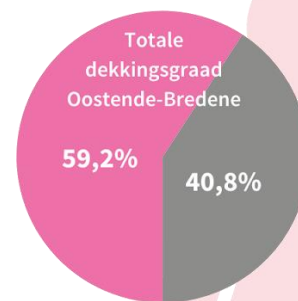
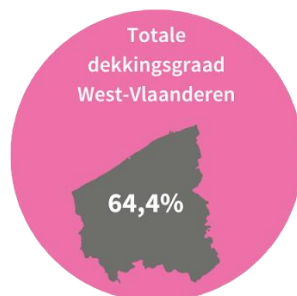
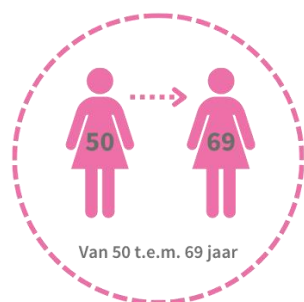
Jaarlijks wordt in Vlaanderen bij meer dan 6.000 vrouwen invasieve borstkanker ontdekt.

CIJFERS

Bevolkingsonderzoek

Borstkankerscreening 2022 in een notendop Oostende-Bredene

Deelname:

Dekkingsgraad (%) door screening binnen het bevolkingsonderzoek per 5-jarenklasse in 2022.

59,2% is gescreend
40,8% is niet gescreend

Aandachtsgroepen:

- De laagste leeftijdsgroepen van de doelgroep screenen minder.
- Vrouwen met een "proxy" voor armoede screenen minder voor borstkanker:
 - Vrouwen met een lage en zeer lage werkintensiteit.
 - Vrouwen die recht hebben op een verhoogde tegemoetkoming.
 - Vrouwen met een handicap.
 - Vrouwen waarvan de eerste nationaliteit niet Belgisch is, screenen zich minder.

vroegopsporing

WAAROM

Hoe sneller borstkanker ontdekt wordt hoe lichter de behandeling en hoe groter de kans om terug gezond te worden.

ZELFONDERZOEK

Om veranderingen in de borst of tepel te kunnen herkennen, is het belangrijk dat vrouwen hun lichaam goed kennen.

Wie

- Zelf
- Huisarts
- Gynaecoloog

Wanneer

- Na menstruatie of
- Maandelijks vast tijdstip

!! Voor, tijdens en na menstruatie en zwangerschap kunnen borsten veranderen.

ZELFONDERZOEK

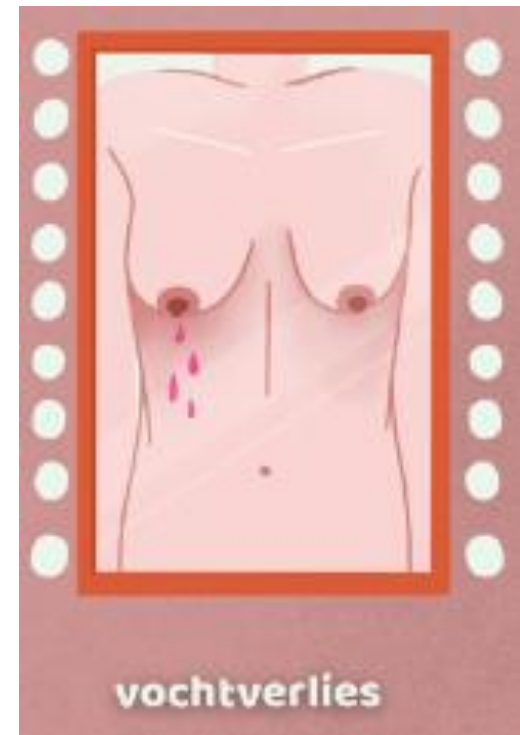
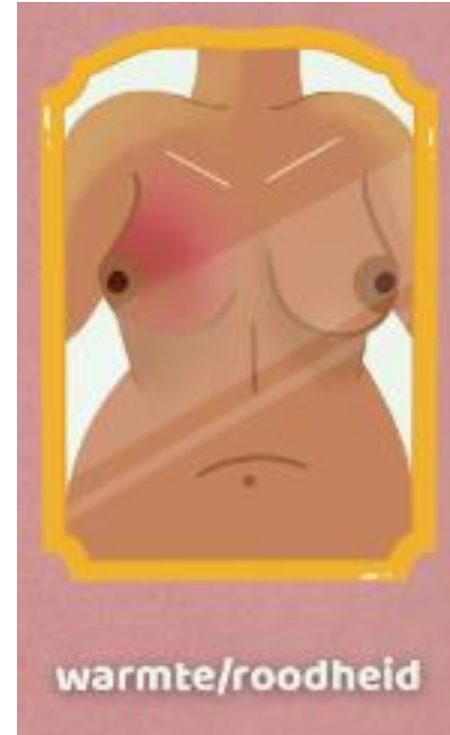
Inspectie

Stappenplan

- Ga voor de spiegel staan.
- Laat je armen ontspannen langs je lichaam hangen.
- Neem de tijd om goed naar je borsten te kijken. Benoem wat je opvalt.
- Doe daarna je armen omhoog en leg ze achter je hoofd. Kijk opnieuw goed naar je borsten.

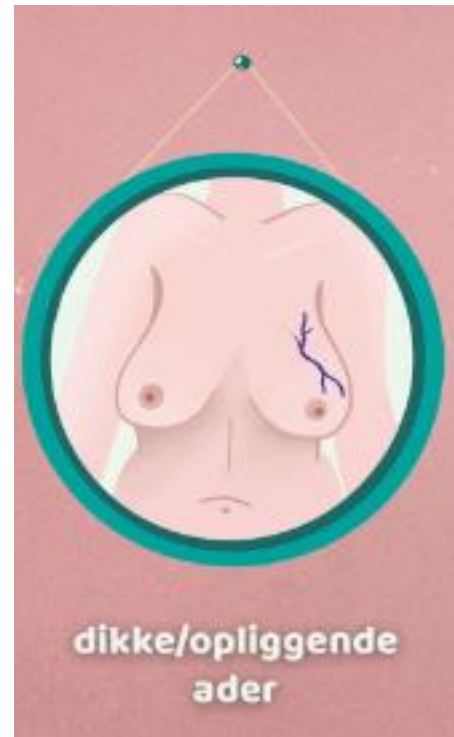
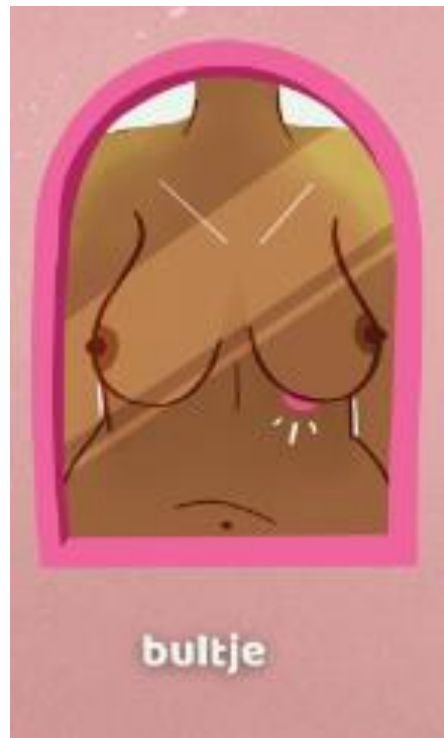
ZELFONDERZOEK

Inspectie

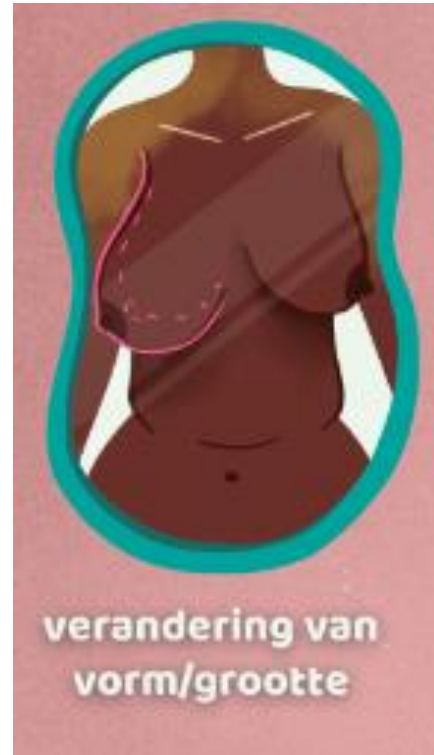
ZELFONDERZOEK

Inspectie

ZELFONDERZOEK

Inspectie

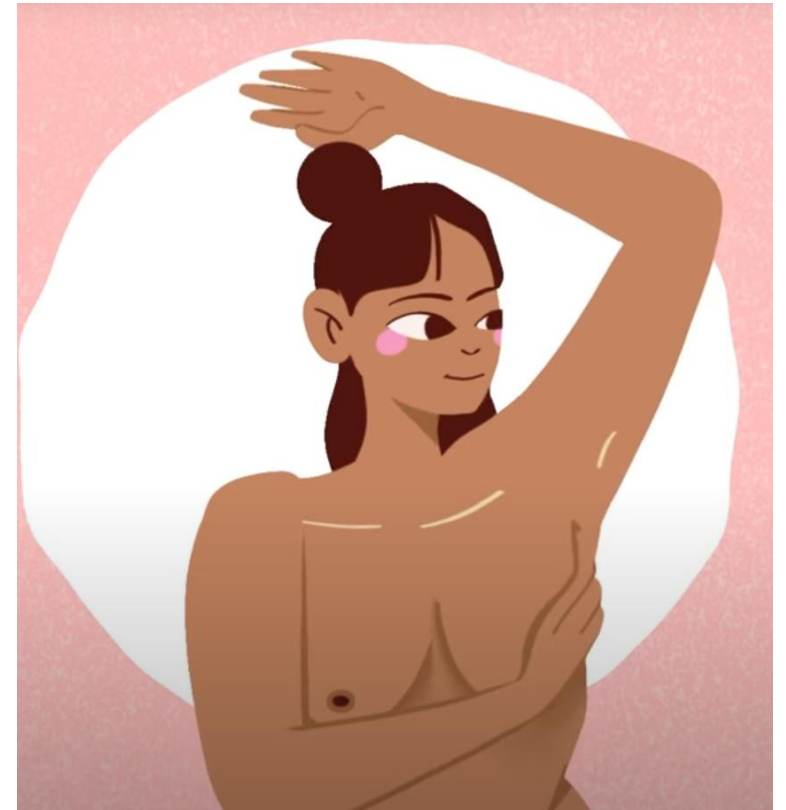

ZELFONDERZOEK

Palpatie

Stappenplan

- Voel (liggend) aan je borsten met je vingers.
- Ga met draaiende bewegingen over je borst.
- Voel tot je sleutelbeen en tot in je oksel.
- Leg je handen afwisselend achter je hoofd en voel opnieuw aan je borsten.

ZELFONDERZOEK

Palpatie

hard knobbeltje

harde zone

ZELFONDERZOEK

Vervolg

- Herhaling en opvolging
- Verder onderzoek

Info voor dokter

- Welke afwijking heb je gevonden?
- Wanneer heb je de afwijking voor het eerst ontdekt?
- Waar bevindt de afwijking zich (welke borst, waar op de borst)?
- Hoe groot is de afwijking?
- Komt borstkanker voor in je familie?

TECHNISCHE ONDERZOEKEN

Wanneer

- Bij een afwijking
- Preventief

MAMMOGRAFIE

ECHOGRAFIE

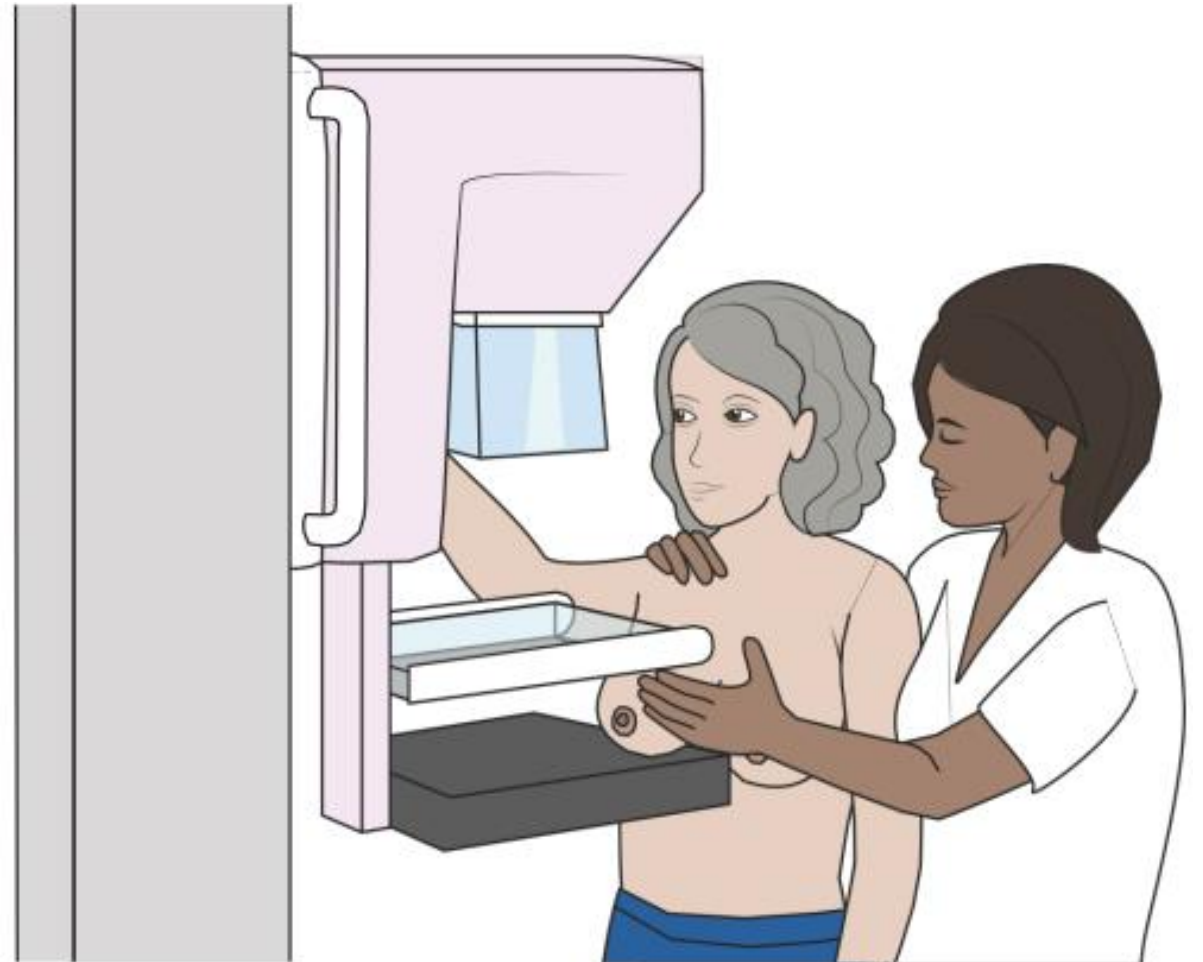
NMR

BIOPSIE

TECHNISCHE ONDERZOEKEN

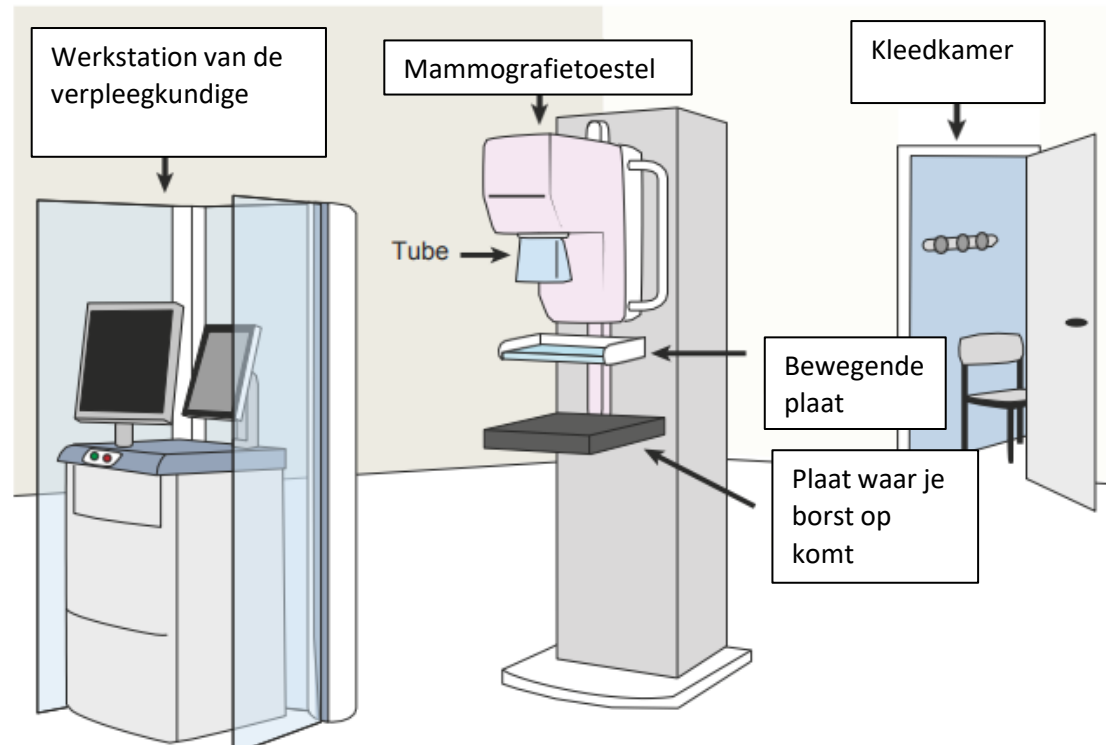
*Mammografie/mammogram
(+/- 15 minuten)*

Röntgenfoto van borsten

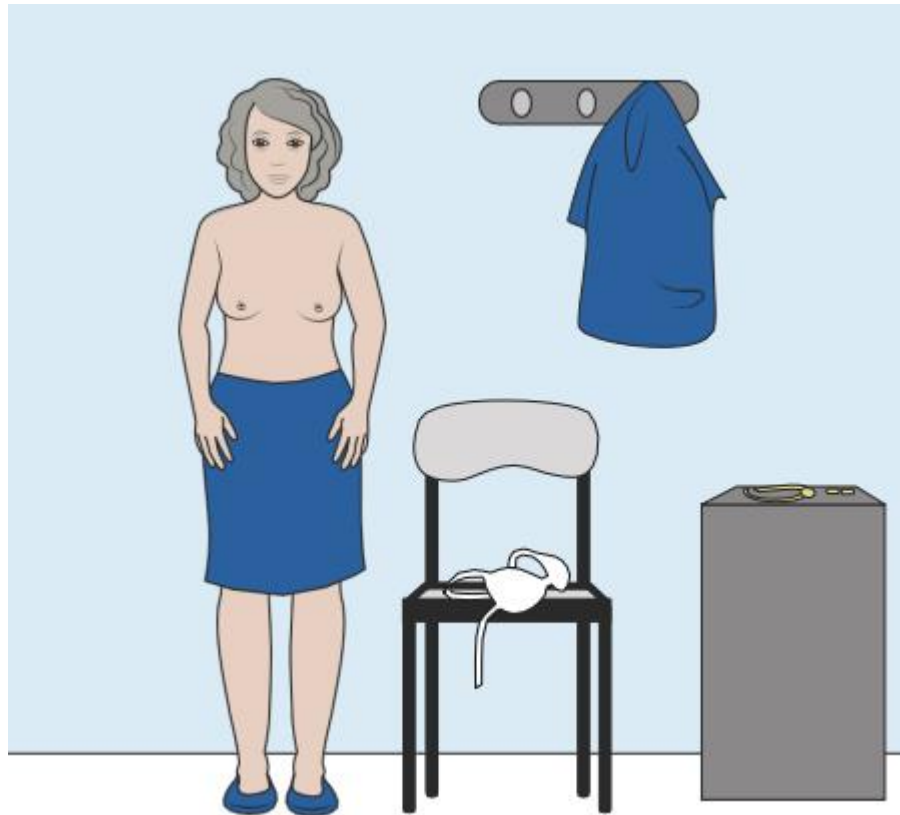
TECHNISCHE ONDERZOEKEN

Mammografie / mammogram

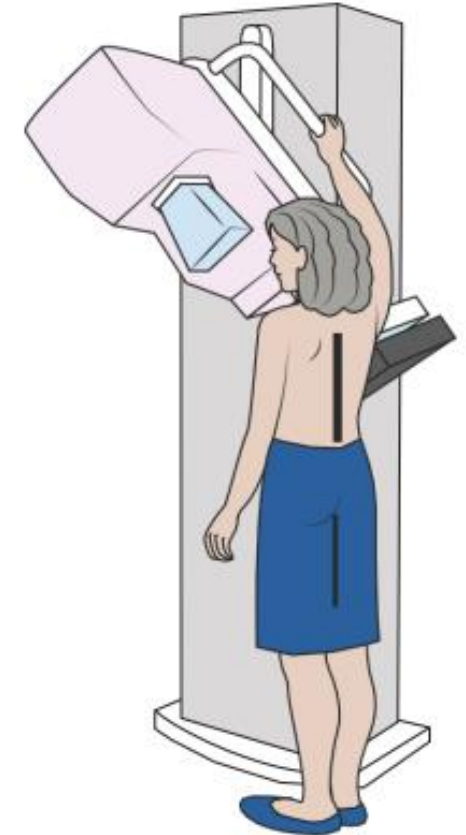
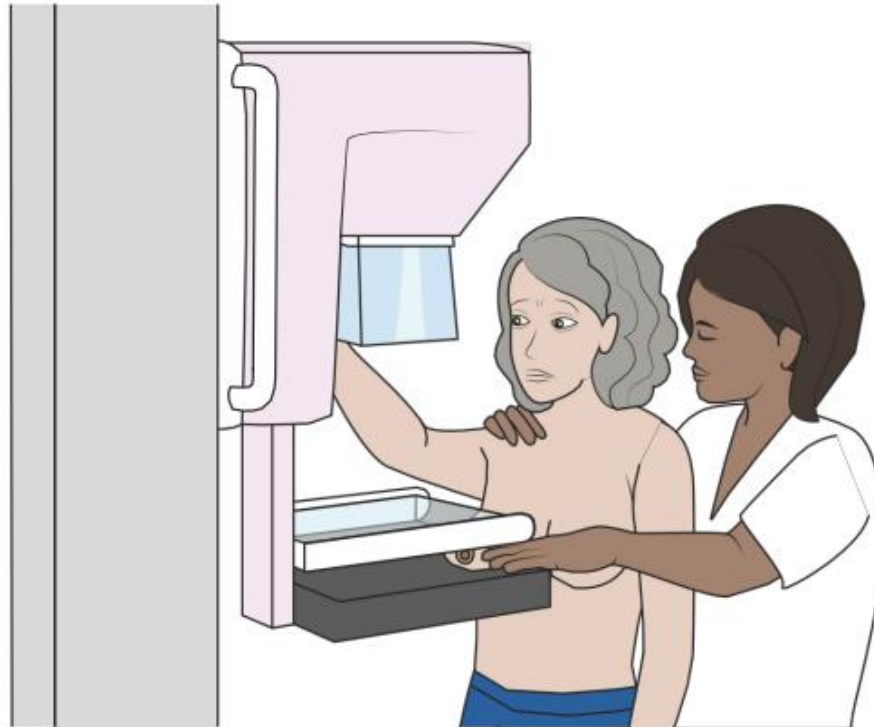
TECHNISCHE ONDERZOEKEN

Mammografie / mammogram

TECHNISCHE ONDERZOEKEN

Mammografie / mammogram

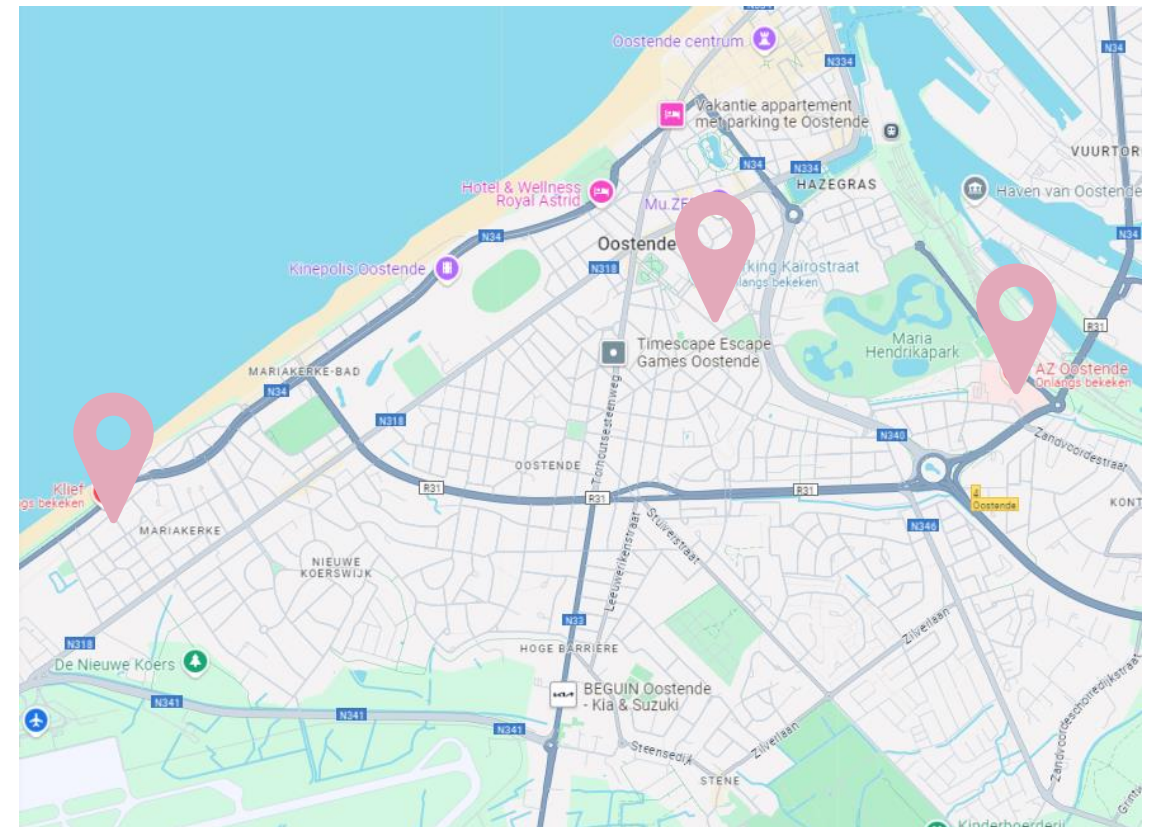

TECHNISCHE ONDERZOEKEN

Mammografie/mammogram

Bevolkingsonderzoek

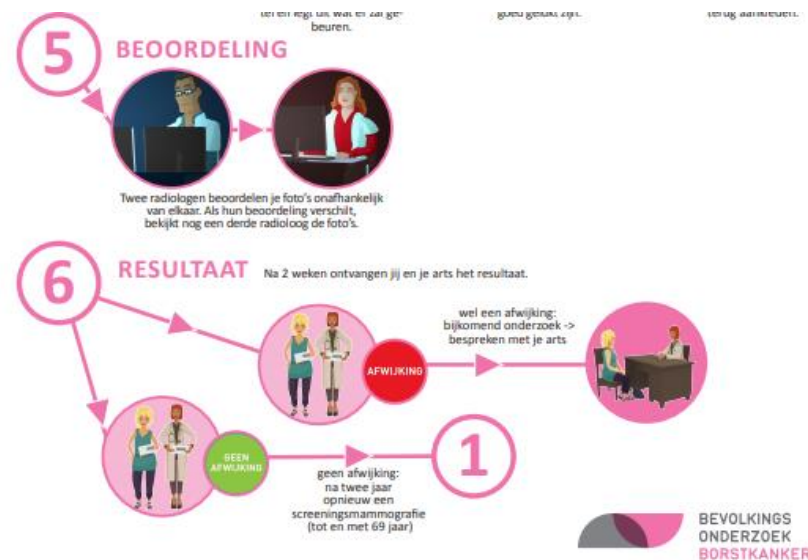
- 50 – 69 jaar
- Om de 2 jaar
- Gratis (bijkomende onderzoeken niet)
- Via uitnodigingsbrief of op voorschrift arts
- Jaarlijks bij verhoogd risico
 - Borstkanker in het verleden
 - Familiale belasting
 - Erfelijke belasting
- Oostende
 - AZ Oostende campus Serruys en Damiaan
 - KLIEF (vroegere BZIO)

TECHNISCHE ONDERZOEKEN

Mammografie / mammogram

Bevolkingsonderzoek

BEVOLKINGS ONDERZOEK BORSTKANKER

Vlaanderen

Je persoonlijke code:

Aan

WIJ DOEN HET, EN WAT DOE JIJ?

Neem het volgende mee:

- je identiteitskaart;
- deze brief.

Met vriendelijke groeten,

Dr. Patrick Martens
 Directeur Centrum voor Kankeropsporing

BEVOLKINGS ONDERZOEK BORSTKANKER

TECHNISCHE ONDERZOEKEN

Echografie (5-15 minuten)

Onderzoek met geluidsgolven.
De weerkaatsing maakt organen,
weefsels en structuren zichtbaar.

TECHNISCHE ONDERZOEKEN

NMR (15 - 30 minuten)

Scan van lichaam. Scanner werkt met krachtige magneet om weefsels in beeld te brengen.

TECHNISCHE ONDERZOEKEN

Biopsie (+-30 minuten)

Onder lokale verdoving wordt een stukje weefsel weggehaald.

BEHANDELINGEN

Individueel behandelplan.
Combi van verschillende behandelingen mogelijk.

- Chirurgie
- Chemotherapie
- Radiotherapie
- Immunotherapie
- Doelgerichte therapie
- Anti-hormonale therapie

Gesprek rond
vroegopsporing

STAP 1 START HET GESPREK

1. Zoek een aanknopingspunt

- Oktober, maand van de strijd tegen borstkanker
- Leeftijd
- Actua
- Eigen inbreng
- Materiaal
- Zelfzorg

1. START HET GESPREK

2. Overloop de info van de factsheet en parelsleutelhanger

BORSTKANKER

1 op 9 vrouwen krijgt borstkanker

27% van alle kankerdiagnoses is borstkanker

75% van de vrouwen is ouder dan 50 jaar

Wanneer je borstkanker vroeg ontdekt:

1
Is je behandeling minder zwaar.

2
Is je kans groter om terug gezond te worden..

1
Voel aan en kijk naar je borsten

2
Doe om de 2 jaar een gratis mammografie vanaf 50 jaar

STAP 1 START HET GESPREK

3. Vraag of de persoon al aan borstonderzoek doet

JA -> Ga naar stap 2

NEE -> Ga naar stap 3

STAP 2 VERKEN

- *Op welke manier doe je aan borstonderzoek?*
- *Waarom vind je het belangrijk?*
- *Vind je het gemakkelijk om te doen?*
Heb je nog vragen hierrond?

STAP 3 INFORMEER

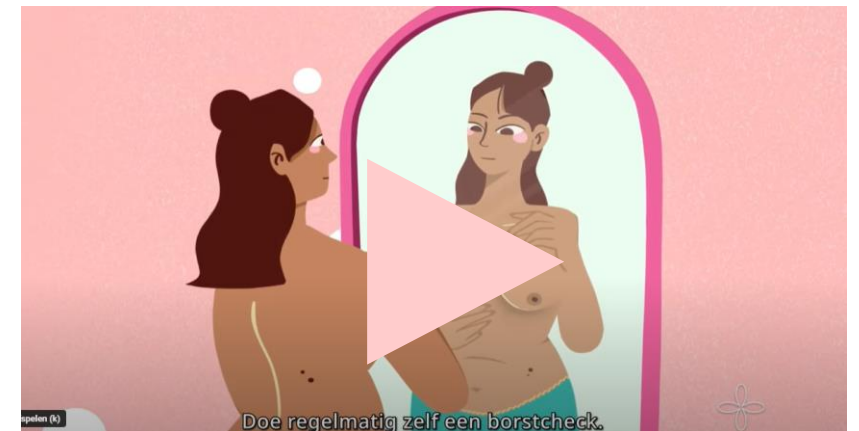
Zelfonderzoek

Flyer zelfonderzoek

voelborst

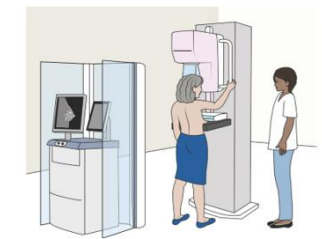
video

STAP 3 INFORMEER

Bevolkingsonderzoek

OF

Video
bevolkingsonderzoek

Stappenplan
Bevolkingsonderzoek
(vertelkaartjes of
flyer)

Uitnodigingsbrief

Brochure
mammografie

Folder
bevolkingsonderzoek

STAP 4 BESPREEK

Terugvraagmethode

Dit was een hele boel informatie. Ik wil even nagaan of ik het goed uitgelegd heb. Kan je kort in je eigen woorden vertellen wat je begrepen hebt?

STAP 4 BESPREEK

Drempels verkennen

Zie je het zitten om borstonderzoeken te doen? Waarom wel/niet?

Mogelijke drempels en antwoorden (antwoorden in [E-learning](#))

- Raar / niet leuk / confronterend om eigen borsten te onderzoeken
- Angst voor pijn
- Angst voor het resultaat
- Schaamte om lichaam(sbeharing)
- Angst voor straling
- Slechte ervaring
- Negatieve verhalen
- ...

VOOR ARTSEN

Check deelname bevolkingsonderzoek

- Via www.mijngezondheid.be

- Kan ook aanknopingspunt zijn

Erken vrouwen met een verhoogd risico

Met formulier verhoogd risico hebben vrouwen recht op een jaarlijkse gratis mammo.

Stuur een persoonlijke uitnodigingsbrief

Meer info vind je op de website van het CvKO onder [huisartsenproject](#).

Voorschrift mammo

Alle info voor het opmaken van een voorschrift voor een mammo vind je op de website van het riziv.

GROEPSGESPREK

Spel FMDO

Vertelplaten

Ondersteunings- materialen

- Webpagina eerstelijnszone
- Bestelformulier materialen
- Infosessies (met bezoek aan mammografische eenheid)